

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/145/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200768
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200768.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu A., podnikajúceho pod obchodným menom Kamil Plučinský, s miestom podnikania Železničná 144/32, Veľká Lomnica, IČO: 33 880 093, zastúpeného JUDr. Františkom Kočkom, advokátom, so sídlom Stropkovská 48, Košice, adresa na doručovanie Pribinova 8, Košice, proti žalovanému Ministerstvu financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/10481/2012-11 z 20. februára 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 2013, č. k. 5S/151/2012-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 2013, č. k. 5S/151/2012-32 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým uznesením zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) konanie o žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného 20. februára 2012 č. MF/10481/2012-11. Týmto rozhodnutím žalovaný nevyhovел rozkladu žalobcu a potvrdil rozhodnutie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. októbra 2011 č. MF/25551/1/2011-73 o nevyhovení protestu prokurátora proti rozhodnutiu býv. Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/225/15030-113145/2010/990813-r z 29. októbra 2010, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20896/10/Čer zo 07. júla 2010, ktorým bol žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2011(ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobie január 2008 v sume 61.361,91 eura z dôvodu porušenia § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“).

Dôvodom pre zastavenie konania v danom prípade bol nedostatok aktívne procesnej legitímácie na strane žalobcu, nakoľko na podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho

orgánu, ak ide o rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora, je v zmysle § 250b ods. 5 OSP oprávnený iba prokurátor.

Krajský súd uviedol, že žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu bolo potrebné podať proti rozhodnutiu vo veci samej, teda rozhodnutiu, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, t. j. v danom prípade žalobca mal a mohol podať žalobu proti rozhodnutiu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/225/15030-113145/2010/990813-r z 29. októbra 2010, ktoré právo nevyužil.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak bolo konanie zatavené.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

K nedostatku svojej aktívnej legitímácie citujúc ustanovenie § 250b ods. 5 OSP a § 27 ods. 2 zákona č. 1153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) namietal, že z gramatického a ani systematického výkladu citovaných ustanovení však nevyplýva, že prokurátor je jediným subjektom oprávneným podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nevyhovení jeho protestu a ani to, že iné subjekty nie sú aktívne legitimované na podanie takejto žaloby. S poukazom na ustanovenia § 247 ods. 1, § 250 ods. 1 OSP, rozhodnutia daňových orgánov ako aj § 24 zákona o prokuratúre ako aj mal za to, že ako účastník správnych konaní, v ktorých boli vydané rozhodnutia o jeho daňovej povinnosti a zákonnosť ktorých žiadal preskúmať, bol týmito rozhodnutiami a postupmi ukrátený na svojich právach.

K rozhodnutiu procesnej povahy, ktoré podľa neho krajský súd uvádza na strane 3 rozhodnutia, citoval ustanovenie § 248 OSP poukazujúc na to, že rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora má okrem procesnoprávných účinkov dosah aj na sféru hmotných práv, lebo sa dotýka práv a povinností účastníka správneho konania.

Podľa názoru žalobcu nie je možné vnímať izolovane iba procesné dôsledky rozhodnutí o nevyhovení protestu prokurátora, keď naopak v prípade, ak by tomuto protestu vyhovené bolo, došlo by k zrušeniu rozhodnutí, ukladajúcim žalobcovi peňažné povinnosti.

Žalobca mal teda za to, že nie je vylúčené, aby boli rozhodnutia, voči ktorým podal správnu žalobu, vrátane rozhodnutí správnych orgánov o nevyhovení protestu prokurátora a rozklade proti nemu, predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, aj na základe žaloby podanej účastníkom konania.

Podľa žalobcu ak má správne súdnictvo skutočne slúžiť „na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím správneho orgánu ukrátené na svojich právach“, tak ako to uvádza v odôvodnení napadnutého uznesenia aj Krajský súd v Bratislave, nemôže byť rozhodnutie správneho orgánu vylúčené zo súdneho prieskumu len preto, že jeho vydaniu predchádzal protest prokurátora.

Žiadal preto vydať vo veci „rozsudok“(?), ktorým odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 2013, č. k. 5S/151/2012-23 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zhodne s krajským súdom uviedol, že ani podľa jeho názoru žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom na podanie Žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ak ide o rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora nakoľko v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre 3 ustanovenia § 250b ods. 5 OSP môže prokurátor podať do dvoch mesiacoch od dňa právoplatnosti rozhodnutia žalobu o preskúmanie rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora, pričom poznamenal, že prokurátor v uvedenej lehote žalobu o preskúmanie rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora nepodal.

Ďalej dal žalovaný do pozornosti súdu, že žalobca mal možnosť napadnúť žalobou na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/225/15030-113145/2010/990813-r z 29. októbra 2010, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20896/10/Čer zo 07. júla 2010, t. j. rozhodnutia napadnuté protestom prokurátora. Nakoľko žalobca lehotu na podanie žaloby zmeškal, snaží sa túto neodstrániteľnú podmienku konania odstrániť tým, že si prisvojuje právo na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora. Uvedená právomoc pritom v zmysle príslušných ustanovení OSP patri výlučne prokurátorovi.

Mal za to, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite a podrobne odôvodnil. Vzhľadom na to, že žalobca opakuje iba argumenty, ku ktorým sa už podrobne vyjadrili a krajský súd sa s nimi náležite vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia, žalovaný už nepovažoval za potrebné sa k nim opakovane vyjadriť. Navrhol odvolaciemu súdu v zmysle § 219 OSP napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože odvolanie smerovalo proti uzneseniu (§ 250ja ods. 2 veta prvá).

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V preskúmvanej veci je spornou nielen otázka možnosti preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ale aj včasnosti podania žaloby podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a aktívna legitimácia žalobcu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu po nevyhovení protestu prokurátora.

V súvislosti s touto otázkou najvyšší súd považuje za potrebné predovšetkým ozrejmiť vzťah žaloby podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a protestu prokurátora. Podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa konanie o proteste prokurátora a preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov súdom správny poriadok považuje za mimoriadne opravné prostriedky [spolu s obnovou konania a preskúmaním rozhodnutia mimo odvolacieho konania (ktoré sú v predmetnej právnej veci bez právneho významu)]. Z pohľadu správneho práva procesného ide teda o dva rovnocenné mimoriadne opravné prostriedky, ktoré môžu smerovať proti tomu istému právoplatnému rozhodnutiu vydanému správnym orgánom.

Protest prokurátora je upravený v ustanovení § 69 správneho poriadku a v zákone o prokuratúre konkrétne v ustanoveniach § 22 - § 27, ktoré sa prekrývajú a dopĺňajú. Keďže správny poriadok *expressis verbis* neuvádza, že ide o mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, je potrebné vychádzať zo systematického zaradenia tohto inštitútu v rámci správneho poriadku a zároveň z ustanovenia § 27 ods. 1 písm. e/ zákona o prokuratúre.

Z pohľadu zákona o prokuratúre je inštitút protestu prokurátora osobitným opravným prostriedkom (k tomuto ponímaniu sa v ostatnom čase prikláňa aj súdna prax) slúžiacim predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí - na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím.

Protest prokurátora je jedným z prostriedkov prokurátorského dozoru, ktorý prokurátor vykonáva vo vzťahu k orgánom verejnej správy. Charakteristickými znakmi konania o proteste prokurátora sú nasledovné skutočnosti: - prokurátor môže podať protest proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej správy, ktorým bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, a ktorým boli založené, zmenené alebo zrušené práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, - nejde o návrhové konanie, t. j. prokurátor môže podať protest na základe vlastnej dozorovej činnosti alebo na

základe podnetu účastníkov správneho konania; preto môže protest prokurátora smerovať aj proti vôli účastníka, - protest prokurátora sa podáva na orgán, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, - správny orgán, ktorého rozhodnutie bolo napadnuté protestom, môže protestu úplne vyhovieť alebo ho postúpi svojmu nadriadenému správneho orgánu najbližšie vyššieho stupňa, prípadne vedúcemu ústredného orgánu štátnej správy, výsledkom môže byť vyhovieť alebo nevyhovieť protestu prokurátora, - proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa môžu účastníci konania odvolať alebo podať rozklad; na konanie o odvolaní alebo rozklade proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, - ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1 písm. a/ nevyhoví protestu prokurátora, môže prokurátor podať na súd žalobu na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, ak tak ustanovuje osobitný zákon, - vykonateľnosť rozhodnutia, proti ktorému bol podaný protest, sa neodkladá uplynutím lehoty ustanovenej na vybavenie protestu; ak však bol protest podaný aj proti nariadeniu alebo uskutočňovaniu výkonu rozhodnutia, ďalší výkon rozhodnutia sa podaním protestu odkladá až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o proteste, - ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1 písm. a/ nerozhodne o proteste prokurátora v lehote ustanovenej v § 26 ods. 5, na účely osobitného zákona sa má za to, že protestu nevyhoví. Uvedená právna domnienka má tie isté účinky ako nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým nebolo vyhovieť protestu prokurátora.

Protest prokurátora je teda procesným úkonom prokurátora, na základe ktorého môže orgán, ktorého sa napadnuté rozhodnutie týka, protestu vyhovieť alebo nevyhovieť. Rozhodnutie tohto orgánu o proteste prokurátora nie je bezprostredným rozhodnutím o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach subjektov, ktorým prokurátor poskytuje ochranu. Ide o rozhodovanie o návrhu prokurátora, ktorý nie je účastníkom správneho konania. Podanie protestu nemá vplyv na formálnoprávnu právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, t. j. rozhodnutia vo veci samej (pozri k tomu bližšie napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 17/1998 zo 04. marca 1998).

Podaním protestu prokurátora vzniká právny vzťah medzi správnym orgánom a prokurátorom. Základným obsahom tohto vzťahu je právo prokurátora žiadať vybavenie protestu (zrušiť právoplatné rozhodnutie alebo ho nahradiť novým, ktoré bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi) a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora. Treba zdôrazniť, že od podania protestu až do vydania rozhodnutia o proteste nevzniká právny vzťah medzi účastníkmi konania a konajúcim správnym orgánom ani medzi účastníkmi konania a prokurátorom - podanie protestu sa uskutočňuje nezávisle od vôle účastníka a to aj vtedy, ak dal k takému konaniu podnet.

Na druhej strane preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov súdom ako osobitný opravný prostriedok je upravený v ustanovení § 70 správneho poriadku a druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ako rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov. Ide o návrhové konanie, ktoré je priamo závislé od dispozičného práva žalobcu podať žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu. Správne súdnictvo je založené na generálnej klauzule vyjadrenej v ustanovení § čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd; OSP však negatívnou enumeráciou v ustanovení § 248 kvantitatívne zužuje rozsah rozhodnutí správnych orgánov podliehajúcich súdnemu prieskumu. Zároveň je potrebné mať pri preskúmaní rozhodnutí na pamäti aj charakteristiku rozhodnutí správnych orgánov, ktoré sú predmetom preskúmania súdom, vyjadrenú v ustanoveniach § 244 ods. 3 a § 247 ods. 1 OSP. Musí ísť o rozhodnutia vydané správnymi orgánmi v správnom konaní, prípadne ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby v správnom súdnictve je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu; pričom takéto rozhodnutie správneho orgánu zakladá, mení alebo ruší oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo týmto rozhodnutím sú práva, právom chránené záujmy

alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 247 ods. 1, § 244 ods. 3 OSP).

Rozhodnutie, ktorým správny orgán nevyhovel protestu prokurátora, nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo ruší právo alebo povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby ani sa priamo ich práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností nedotýka (pozri k tomu bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/72/2007 zo dňa 31. januára 2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽ/95/03 zo dňa 30. októbra 2003). Rozhodnutie o proteste prokurátora, ktorým správny orgán protestu nevyhovel, nie je teda samo osebe rozhodnutím vo veci samej. Ak správny orgán protestu vyhovie, nasleduje vydanie rozhodnutia, ktorým je nahradené pôvodné právoplatné rozhodnutie; ak však správny orgán protestu nevyhovie, pôvodné právoplatné rozhodnutie, a teda aj práva a povinnosti ním založené, zostávajú nedotknuté. Rozhodnutím o nevyhovení protestu prokurátora teda správny orgán len vyjadril svoj procesný postoj k dôvodom uplatneným v proteste. V dôsledku toho zostalo pôvodné právoplatné rozhodnutie nezmenené a sféra materiálnych práv a povinností žalobcu zostala nedotknutá.

Preto ustanovenie § 250b ods. 5 OSP dáva prokurátorovi v prípadoch negatívneho rozhodnutia o proteste prokurátora právo domôcť sa preskúmania rozhodnutia správneho orgánu podaním žaloby pri splnení uvedenej podmienky a v určenej lehote. Takéto rozhodnutie na základe žaloby fyzickej alebo právnickej osoby nepodlieha súdnemu preskúmaniu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (pozri k tomu bližšie napríklad Babiaková, E.: Protest prokurátora a správne súdnictvo. In Justičná revue č. 3/2006, s. 520 - 528).

Na základe uvedených skutočností je dôvodné konštatovanie, že v tomto prípade žalobu o preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu je zo strany účastníka správneho konania potrebné podať proti rozhodnutiu vo veci samej, teda proti takému rozhodnutiu, ktoré zakladá, mení alebo ruší oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo sú týmto rozhodnutím práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Tým bude splnená jedna zo základných podmienok na konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorej absencia je neodstrániteľná. Od toho sa odvíja aj lehota na podanie žaloby, ktorá začína plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu vo veci samej a plynie dva mesiace; jej zmeškanie nemožno odpustiť (§ 250b ods. 1 OSP). V predmetnej právnej veci neboli splnené podmienky, čoho následkom bol postup podľa ustanovenia § 250d ods. 3 OSP, t. j. zastavenie konania.

Naproti tomu Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250b ods. 5 OSP poskytuje prokurátorovi lehotu dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia na podanie žaloby proti rozhodnutiu, ktorým nebolo vyhovené jeho protestu. Táto žaloba musí smerovať proti rozhodnutiu vo veci samej (stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Snj 124/2000 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 70/2001). V prípade, že by toto právo mal aj žalobca alebo žalovaný, bolo by to v ustanovení § 250b ods. 5 OSP výslovne uvedené. Primárne to súvisí s lehotou na podanie žaloby, kým prokurátorovi začína lehota na podanie žaloby plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora (nejde o rozhodnutie správneho orgánu vo veci samej), žalobcovi zostáva zachovaná lehota na podanie žaloby podľa ustanovenia § 250b ods. 1 OSP, t. j. dva mesiace od právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu vo veci samej. Z uvedeného je potom treba prijať záver, že žalobca nemohol podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora, pretože je viazaný lehotou uvedenou v ustanovení § 250b ods. 1 OSP, ktorej uplynutie je neodpustiteľné. V dôsledku toho nemôže žalobca podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia vo veci samej po negatívnom rozhodnutí správneho orgánu o proteste prokurátora z dôvodu uplynutia lehoty na podanie žaloby. Preto súdna prax ustálila (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 04. marca 2009 sp. zn. 6Sžo/138/2008 a z 20. júla 2011 sp. zn. 6SŽp/7/2011), že fyzické a právnické osoby nie sú aktívne legitimované na podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti a postupu správneho orgánu v prípade rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora. Aktívna legitimácia na podanie žaloby v tomto prípade patrí iba prokurátorovi.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že „právo na súd“ ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, žeby uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (pozri napríklad rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Guérin proti Francúzsku, č. 51/1997/835/1041 z 29. júla 1998; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 218/07-14 zo 04. októbra 2007).

Preto skúmajúc, či postupom krajského súdu nemohla byť žalobcovi odňatá možnosť domáhať sa na súde ochrany svojich práv v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, najvyšší súd poukazuje na to, že každý demokratický štát ochranu subjektívnych práv len ponúka, ale nevnučuje, a že „práva patria len bdelým“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To plne platí aj pri uplatňovaní zákonných procesných práv, ktorým bolo v danom prípade podanie správnej žaloby podľa § 247 a nasl. OSP. Aj účastník správneho konania si musí v prvom rade sám ochrániť svoje práva najprv v správnom konaní a po jeho skončení (prvostupňové a odvolacie správne konanie tvoria jeden celok) má možnosť podania správnej žaloby podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

V predmetnej právnej veci bolo jednoznačne preukázané, že žalobca mal reálnu možnosť využiť efektívny prostriedok nápravy - podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu vo veci samej, t. j. rozhodnutiu býv. Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/225/15030-113145/2010/990813-r z 29. októbra 2010, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Kežmarok č. 716/230/20896/10/Čer zo 07. júla 2010, teda rozhodnutiu, ktoré zakladalo, menilo alebo rušilo práva a povinnosti žalobcu, prípadne sa dotýkalo jeho právom chránených záujmov, na základe druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Túto možnosť však žalobca nevyužil, čím zmeškal lehotu na podanie žaloby v zmysle ustanovenia § 250b ods. 1 OSP.

Preto žalobca nevyužívajúc svoje právo podať správnu žalobu na súd si sám svojom nečinnosťou spôsobil, že jeho vec - žaloba proti rozhodnutiu býv. Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/225/15030-113145/2010/990813-r z 29. októbra 2010 nebola súdom v správnom súdnictve prejednaná a rozhodnutá, túto jeho nečinnosť nemožno nahradiť využitím inštitútu protestu prokurátora, ktorému nebolo vyhovené. Krajský súd by mohol pristúpiť ku skúmaniu porušenia práv žalobcu rozhodnutím žalovaného a následne prípadne i rozhodnutiami daňových orgánov len na základe žaloby podanej prokurátorom, ako oprávneným subjektom v prípade nevyhovenia protestu, nie však na základe žaloby podanej žalobcom.

Vychádzajúc z uvedených skutočností najvyšší súd považoval námietky žalobcu vznesené v odvolaní za právne irelevantné a stotožniac sa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozhodnutí uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 2013, č. k. 5S/151/2012-23 ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 OSP ods. 1 a 2 potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobcovia boli v konaní neúspešní a žalovanému trovy konania nevznikli a ani zo zákona nemá na ich náhradu nárok.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.

mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.